

Antwoorden op 24 februari 2022

Bijlage 2 Aanbiedingsbrief en Kadernota 2023 Werkvoorzieningschap met bijlage IBN Inleidend:

Algemeen: Uit de eindevaluatie van het Sociaal Cultureel Planbureau, d.d. 15-11-2019, blijkt dat de doelstellingen van de participatiewet nauwelijks worden behaald. Het leidt nauwelijks tot verhoging van baankansen zoals beoogd met de wet, voor:

- de grootste groep, de klassieke bijstandsgerechtigden, is er amper een verschil.
- mensen die het recht op toegang tot de sociale werkvoorziening verloren, daalde de kans op werk.
- jonggehandicapten met arbeidsvermogen stegen de baankansen. Hun inkomenspositie verslechterde echter en het gaat vaker om tijdelijk werk.

De evaluatie brengt verschillende oorzaken in beeld voor deze resultaten:

1. De nieuwe en onbekende rol voor gemeenten Met de invoering van de Participatiewet werden taken overgeheveld van het Rijk naar de gemeenten. De tegenvallende resultaten zijn onder andere te wijten aan opstartproblemen bij de gemeenten. Gemeenten moesten wennen aan hun nieuwe taak en een nieuwe doelgroep.
2. Verkeerde aannames De problemen zijn deels ook structureel van aard. Aannames in de wet blijken niet te kloppen met de praktijk. Zo is niet iedereen in staat om te werken en heeft de overgang van verschillende wetten naar één Participatiewet niet geleid tot minder complexiteit. Verder is een deel van de doelgroep niet in beeld.
3. Financiering Een ander probleem is de wijze van financiering binnen de wet. Gemeenten ontvangen van het Rijk middelen om mensen die onder de Participatiewet vallen naar werk te begeleiden. Die middelen zijn vrij te besteden. Als gemeenten op uitkeringen besparen, mogen ze het restant houden en ook vrij besteden. Dit prikkelt gemeenten om hun inspanningen bewust te richten op de meest kansrijke groep binnen de totale doelgroep.

.....
.....

Vragen bij 'Bijlage 2 Aanbiedingsbrief en Kadernota 2023 Werkvoorzieningschap met bijlage IBN':
We zijn inmiddels ruim 2 jaar verder.

- Hebben Werkvoorzieningschap, IBN en de 6 gemeenten hun beleid daarop aangepast?

Antwoord:

In Maashorst proberen we de 'nieuwe' doelgroep (voorheen WSW en Wajong) maar ook de 'klassieke' doelgroep binnen de Participatiewet zo goed mogelijk te begeleiden naar werk. Dit doen we middels een brede intake, de inzet van diverse re-integratietrajecten-en instrumenten en het plaatsen van kandidaten op werkplekken bij werkgevers, indien nodig met behulp van loonkostensubsidie. IBN is één van de werkgevers waar kandidaten geplaatst kunnen worden met loonkostensubsidie.

De gemeente heeft een team van arbeidsconsulenten die samen met de kandidaat een traject opzetten richting werk of richting een zinvolle dagbesteding. Ze hebben bij de invulling van het traject de keuze uit zo'n 25 aanbieders in de re-integratie die zich inzetten voor de kandidaat middels coaching, het aanpakken van belemmeringen, het aanleren van werknemersvaardigheden, het oefenen op werkplekken, en het leggen van contacten met mogelijke werkgevers. Bij de gemeente werkt een accountmanager vanuit het Werkgeversservicepunt (WSP), die dagelijks schakelt met de arbeidsconsulenten over vacatures en werkmogelijkheden bij werkgevers in de regio.

Ook hebben de arbeidsconsulenten contact met het speciaal voortgezet onderwijs en het praktijkonderwijs, over leerlingen die het onderwijs gaan verlaten. Samen met de school en de leerling kijken de consulenten naar een traject dat kan leiden naar een baan, omdat deze groep jongeren zelf vaak moeilijk werk vindt.

Instrumenten als o.a. loonkostensubsidie helpen om een groep in de uitkering met een grote afstand tot de arbeidsmarkt aan het werk te helpen. Zij hebben vaak niet de volledige loonwaarde als ze gaan werken. Door loonkostensubsidie in te zetten (de gemeente betaalt dit en wordt hiervoor gecompenseerd door het Rijk) wordt de werkgever gecompenseerd voor de lagere loonwaarde, en krijgt indien nodig ook een vergoeding voor extra begeleiding van de kandidaat. Soms kan de loonkostensubsidie na enige tijd worden afgebouwd, als de loonwaarde van de kandidaat hoger wordt. Soms ook blijft de loonkostensubsidie lopen zolang de kandidaat bij de werkgever werkt. De kandidaat stroomt zo uit de uitkering, maar de gemeente houdt de administratieve last van de loonkostensubsidie en de begeleidingskosten.

De afgelopen jaren hebben we de loonkostensubsidie steeds vaker ingezet, ook in de vorm van beschut werk. De nieuwe afspraken in het partnership met IBN stimuleert het plaatsen van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt bij IBN met behulp van loonkostensubsidie; in beschut werk of in een gewoon dienstverband.

We hopen in de toekomst steeds vaker de 'nieuwe' doelgroep in de Participatiewet aan het werk te helpen, maar zijn daarbij ook afhankelijk van de bereidheid van de werkgevers om mensen uit de Participatiewet in dienst te nemen. Nu de arbeidsmarkt krappere wordt zien we dat werkgevers wel steeds meer bereid zijn om die doelgroep een kans te geven. We hopen dat in de toekomst die bereidheid groter wordt.

- En kan gegarandeerd worden dat met de huidige werkwijze -optie II- deze doelstellingen wel worden behaald?

Antwoord:

Het is uit uw vraag niet duidelijk wat u bedoelt met optie II.

Wij realiseren ons dat ondanks de inzet van re-integratie-instrumenten en de afspraken met IBN niet alle mensen in de Participatiewet in staat zijn tot werken. Toch proberen wij met zoveel mogelijk inspanningen (zoals hierboven beschreven) de uitkeringsgerechtigden te begeleiden naar een zinvolle invulling van hun leven, waardoor de kwaliteit van hun leven verbetert. Dit kan een betaalde baan zijn, maar ook vrijwilligerswerk, of mantelzorg.

Bij pagina 6, punt 7, 3e alinea '... onderdeel hiervan is ...':

- Kan IBN garanderen dat het benodigde weerstandsvermogen ook daadwerkelijk opgebouwd gaat worden?

Antwoord: Het benodigd weerstandsvermogen is al opgebouwd en beschikbaar voor mogelijke calamiteiten.

- Hoe willen zij dat gaan realiseren om de voortgang van de participatiewet te waarborgen?

Zie vorig antwoord. Het weerstandsvermogen is er dus al. Jaarlijks wordt aan de hand van een risicoprofiel en aan de hand van een door de accountant geaccepteerde methodiek bekeken of het weerstandsvermogen aanpassing behoeft. De continuïteit van de uitvoering van de Participatiewet door IBN kan op die wijze voor de korte termijn niet in gevaar komen.

- En wat gebeurt er als dat weerstandsvermogen niet voldoende opgebouwd kan worden?

Antwoord: Als in de toekomst het weerstandsvermogen onder het gewenste niveau komt, dan zal IBN geen dividend uitkeren aan het werkvoorzieningschap. Het werkvoorzieningschap zal vervolgens geen middelen kunnen toevoegen aan de AGR.

Bij pagina 7, punt 8, 2de deel:

- Indien een (van de 6) gemeente(n) verzoekt om geld te mogen onttrekken aan deze reserve, waarvoor zouden zij dit dan kunnen gaan inzetten?
- Zijn daar afspraken over gemaakt?

Antwoord:

De AGR mag worden gebruikt als betaling voor goederen en diensten die door IBN of werkvoorzieningschap worden geleverd.

Bij pagina 7, punt 10.1:

- Hoe zorgt de GR voor passende arbeid voor de arbeidsongeschikten, die niet meer in de WsW terecht kunnen door de participatiewet (dus die er naast het zittende bestand nieuw bijkomen).

Antwoord:

Deze kandidaten kunnen vanuit de Participatiewet worden geplaatst op een beschut werk-plek bij IBN, indien dat mogelijk is. IBN voert het hoofdaannemerschap uit van beschut werk voor de 6 aangesloten gemeenten. Mensen kunnen een indicatie voor beschut werk aanvragen bij het UWV. Als ze die krijgen, worden ze aangemeld bij IBN, die op zoek gaat naar een beschut werkplek binnen of buiten IBN. Na plaatsing, krijgen ze een dienstverband binnen de CAO "Aan de Slag".